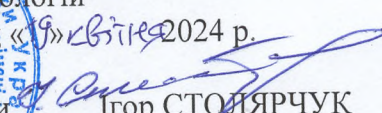
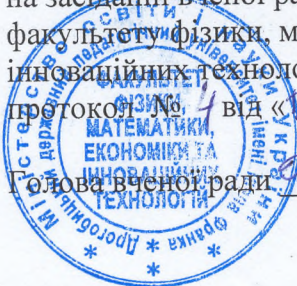

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ПОГОДЖЕНО

на засіданні вченої ради
факультету фізики, математики, економіки та
інноваційних технологій
протокол № 4 від «19» квітня 2024 р.
Голова вченої ради Ігор СТОЛЯРЧУК

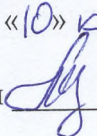
ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні приймальної комісії
протокол № 4 від «19» квітня 2024 р.
Голова приймальної комісії

Ректор Валентина БОДАК

Схвалено на засіданні кафедри
математики та економіки
протокол № 4 від «10» квітня 2024 р.

Завідувач кафедри Тарас ВІЙЧУК

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання для здобуття ступеня **доктора філософії**

за спеціальністю **051 «ЕКОНОМІКА»**

на основі ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста

Дрогобич, 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою випробування є виявлення рівня професійної компетентності вступників до аспірантури за спеціальністю 051 Економіка як сукупності низки компетентностей, зокрема: пізнавально-інтелектуальної, діагностичної, проектувальної, організаторської, прогностичної, інформаційної, стимулюючої, оцінно-контрольної, аналітичної, соціальної, громадянської, комунікативної, рефлексивної, творчої, методичної, дослідницької.

Завдання вступного випробування полягає в тому, щоб оцінити

знання:

- проблем соціально-економічного розвитку держави, тенденцій та пріоритетних напрямів формування економічної політики, особливостей та конкретних умов застосування кількісних методів у наукових дослідженнях;
- найбільш дієвих методів аналізу інформації та специфіки наукових досліджень економічних процесів;
- особливостей використання інформаційних технологій у проведенні наукового дослідження економічних явищ і процесів;
- методів та форм моніторингу розвитку соціально-економічних систем різних рівнів;
- загальних понять та етапів математичного моделювання соціально-економічних систем і процесів; методів математико-статистичного аналізу та прогнозування економічної динаміки.

уміння:

- аналізувати причинно-наслідкові зв'язки економічних процесів з метою їх подальшого використання у науковій роботі;
- виявляти основні тенденції та закономірності, що характеризують стан та зміни об'єкта дослідження;
- обґрунтувати необхідність використання системи наукових методів у залежності від мети та завдань дослідження;
- застосовувати сучасний економіко-інформаційний інструментарій у наукових дослідженнях;
- використовувати експертні методи та статистичне моделювання з метою підвищення обґрунтованості гіпотез та інших наукових результатів дослідження.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Тема 1. Економічна теорія як наука: предмет, методи й функції.

Економічна теорія як наука та її еволюція. Предмет економічної теорії та специфіка його формування. Функції економічної теорії. Місце економічної теорії в системі економічних наук. Мікроекономіка та макроекономіка. Закони й категорії економічної теорії, їх типи. Ступені пізнання економічних законів, їх використання та практична значимість. Взаємозв'язок економічної теорії та економічної політики. Методи досліджень в економічній теорії. Етапи розвитку економічної теорії. Основні школи й течії в економічній теорії. Меркантилізм. Класична політекономія. Марксистська альтернатива. Напрями розвитку економічної теорії на сучасному етапі. Розвиток економічної думки в Україні.

Тема 2. Економічна система суспільства.

Економічні потреби й економічні інтереси як передумова організації й розвитку суспільного виробництва та формування відносин власності. Власність як економічна категорія. Типи, види і форми власності. Власність як детермінантний чинник сукупності економічних відносин суспільства та його економічної системи. Структура економічної системи. Продуктивні сили, техніко-економічні, організаційно-економічні, виробничі відносини (відносини власності) та господарський механізм як складові економічної системи. Суперечності між елементами економічної системи як рушійна сила її розвитку. Роль господарського механізму в розв'язанні суперечностей економічної системи. Типи економічних систем та критерії їх визначення. Система вільного ринку. Командно-адміністративна економічна система. Змішані (поліформічні) системи.

Тема 3. Форми організації суспільного виробництва.

Форми організації суспільного виробництва. Натуральне виробництво: сутність, причини виникнення, умови розвитку й основні риси. Товарне виробництво як форма організації суспільного виробництва, його типи. Сутність, основні риси капіталістичного товарного виробництва. Сутність, ознаки та закономірності розвитку розвиненого товарного виробництва. Поняття товару, його властивості. Теорії вартості товару (трудова, маржиналістська, неокласичного синтезу). Закони функціонування товарного виробництва. Механізм дії закону вартості та його функції. Розвиток форм вартості та відносин обміну як історичний процес виникнення грошей. Функції грошей. Закони грошового обігу.

Тема 4. Ринок як економічна форма організації функціонування економіки.

Інституціональні основи ринкової економіки. Ринкові відносини, їх суб'єкти і об'єкти. Визначення ринку: альтернативні теорії. Ринок: сутність, види та функції. Недоліки ринку та шляхи їх усунення. Роль держави у ринковій економіці. Ринкова інфраструктура. Поняття попиту. Закон попиту. Цінові та нецінові фактори. Поняття пропозиції. Закон пропозиції. Цінові й нецінові фактори пропозиції. Взаємозв'язок попиту та пропозиції. Ринкова рівновага. Рівноважна ціна. Еластичність як поняття. Еластичність попиту за ціною. Види попиту в залежності від еластичності. Еластичність попиту за доходом. Еластичність пропозиції.

Тема 5. Конкуренція в ринковій економіці.

Конкуренція як структура ринку та раціональна поведінка суб'єктів. Механізм конкурентної боротьби. Види економічної конкуренції. Функції та форми конкуренції. Досконала і недосконала конкуренція: особливості та роль в економіці. Конкуренція і монополія. Суттєві риси монополістичної конкуренції. Ознаки ринку олігополії. Ринок чистої монополії. Монополізм, його види, форми наслідки. Природні монополії та їх види. Адміністративно-командний тип монополізму. Конкурентна та антимонопольна політика.

РОЗДІЛ II. МІКРОЕКОНОМІКА.

Тема 1. Домогосподарство як суб'єкт ринкової економіки.

Домогосподарство як економічний суб'єкт: поняття, класифікація, функції. Основні теоретичні підходи до аналізу домогосподарств. Мікроекономічні основи поведінки домогосподарств на ринку товарів та послуг. Теорії поведінки споживача. Раціональний споживчий вибір. Поняття корисності та проблеми її вимірювання: кардиналістський, ординалістський підходи. Загальна та гранична корисність. Закон спадної граничної корисності. Криві байдужості та їхні властивості. Карта байдужості. Бюджетне обмеження і бюджетна лінія. Рівновага споживача. Правило максимізації корисності. Реакція споживача на зміну доходів та цін.

Тема 2. Підприємство (Фірма) в системі ринкових відносин.

Підприємництво. Підприємницька діяльність: принципи, види, організаційні форми. Фірма та підприємство. Теорії фірми. Зовнішнє та внутрішнє середовище фірми. Інституціональне середовище фірми. Ресурси фірми. Капітал фірми. Основний і оборотний капітал. Інтелектуальний, людський, структурний капітал. Кругообіг та оборот капіталу. Зношування основного капіталу. Амортизація. Виробнича функція. технологічна та економічна ефективність. Ізокванта та її властивості. Витрати фірми. Ізокоста. Рівновага фірми як виробника. Сутність і функції

менеджменту. Сфери і напрями менеджменту. Концепція маркетингу. Маркетингова діяльність фірми: зміст, види, мета.

Тема 3. Витрати і доходи фірми.

Механізм ціноутворення. Економічні витрати фірми. Зовнішні та внутрішні витрати фірми. Нормальний прибуток. Постійні та змінні витрати фірми. Валові, середні, граничні витрати фірми. Витрати обігу. Собівартість продукції. Дохід фірми та його види: валовий, середній, граничний. Прибуток фірми. Бухгалтерський та економічний прибуток. Балансовий та чистий прибуток. Максимізація прибутку фірми, її зміст та умови. Беззбитковість та рентабельність. Банкрутство. Механізм ціноутворення на продукцію фірми. Фактори ціноутворення. Цінова політика. Цінові стратегії фірми.

Тема 4. Ринок праці.

Ринок праці. Основні суб'єкти та об'єкт ринку праці. Трудовий контракт (договір). Попит і пропозиція праці. Базова (конкурентна) модель функціонування ринку праці. Асиметрія на ринку праці. Економічна сутність заробітної плати. Номінальна і реальна заробітна плата. Функції заробітної плати. Основна і додаткова зарплата. Тарифна система. Форми і системи заробітної плати. Державне та договірне регулювання заробітної плати. Мінімальна заробітна плата, її функції та особливості встановлення. Професійні спілки та організації роботодавців на ринку праці. Соціально-трудове партнерство, його сутність і форми. Колективний договір підприємства: основний зміст та особливості укладання.

Тема 5. Ринок капіталу.

Інвестиційні блага, інвестиційні кошти та інвестування. Ринок капіталу. Відсоток. Зміна вартості грошей (капіталу) у часі. Дисконтування. Ринок позичкового капіталу. Позика. Попит і пропозиція позичкового капіталу. Чиста та номінальна відсоткова ставка. Ринок послуг капіталу. Рентна оцінка як ціна послуг капіталу. Лізинг, його суб'єкти та об'єкт. Види лізингу. Проблеми та перспективи інвестиційної діяльності в Україні.

Тема 6. Ринок землі.

Земельна рента. Земля як фактор виробництва. Земельні і аграрні відносини. Власність на землю та її форми. Рента. Диференційна, абсолютна та монопольна рента. Рентні відносини. Ринок землі та особливості його функціонування. Попит на землю. Пропозиція землі. Капітальна ціна землі. Нормативна та експертна грошова оцінка земельних ділянок. Ринок оренди землі. Орендна плата як прокатна ціна землі. Ринкове реформування аграрного сектору в Україні. Ринок нерухомості та його інфраструктура.

РОЗДІЛ III. МАКРОЕКОНОМІКА.

Тема 1. Система макроекономіки.

Предмет, основні проблеми і цілі макроекономіки. Особливості методів дослідження макроекономіки. Національна економіка. Основні результати і показники макроекономіки. Система національних рахунків (СНР). Структура, методи розрахунку валового національного продукту (ВНП). Реальний і номінальний ВНП. Дефлятор ВНП. Валовий внутрішній продукт як поняття і показник кінцевих результатів макроекономіки. Кінцевий і проміжний продукт. Чистий національний продукт. Національний дохід і фактори його зростання. Особистий дохід. Дохід, що є в розпорядженні особи. Національне багатство: сутність, структура, джерела зростання. Ефективність макроекономіки: сутність, основні показники.

Тема 2. Макроекономічна рівновага та економічне зростання.

Рівновага як економічне поняття. Види економічної рівноваги. Класична, марксистська, кейнсіанська і монетарна моделі макроекономічної рівноваги. Макроекономічна рівновага в моделі «сукупний попит – сукупна пропозиція». Закон Сея. Сукупний попит: сутність, чинники, структура. Крива сукупного попиту (AD). Сукупна пропозиція: сутність, чинники. Особливості кривої сукупної пропозиції (AS). Рівновага між AD і AS. Економічне зростання: поняття, форми, чинники та критерії. Типи економічного зростання. Моделі економічного розвитку. Концепція національних інноваційних систем (НІС). Функціональні блоки НІС. Інфраструктура інноваційної діяльності. Людський розвиток як мета і критерій економічного розвитку. Індекс людського розвитку та його рівень в Україні.

Тема 3. Макроекономічна нестабільність.

Циклічність розвитку ринкової економіки. Економічний цикл як поняття. Фази циклів: криза, депресія, пожвавлення, піднесення. Види циклів. «Довгі хвилі» М. Д. Кондратьєва. Економічні кризи, їхня сутність та характерні риси. Види криз. Негативні наслідки та шляхи подолання економічної кризи. Зайнятість і незайнятість населення. Безробіття: причини, форми і види. Залежність між рівнем безробіття і обсягом ВНП (закон А. Оукена). Залежність між рівнем безробіття та інфляції (крива А. Філіпса). Сутність, причини існування та показники інфляції. Типи і види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика.

Тема 4. Грошовий ринок.

Грошовий ринок. Грошова маса країни і грошові агрегати. Швидкість обігу грошей. Рівень монетизації ВВП. Попит на гроші для операцій та з боку активів. Класична кількісна теорія грошей. Рівняння обміну І. Фішера.

Кейнсіанська теорія грошей. Пропозиція грошей. Депозитно-чекова емісія. Банківський мультиплікатор. Грошова база. Грошовий мультиплікатор. Рівновага на грошовому ринку. Грошово-кредитна політика. Грошова реформа, її типи та особливості проведення.

Тема 5. Кредитно-банківська система.

Кредитно-банківська система та її інституціональна структура. Центральний банк країни та його функції. Грошово-кредитна політика центрального банку: сутність, загальні та селективні методи. Комерційні банки та їхня класифікація. Пасивні операції комерційних банків. Депозити. Види вкладів. Активні операції комерційних банків. Кредит та його види. Ринок кредитних ресурсів. Комісійно-посередницькі операції. Чистий прибуток комерційного банку. Спеціальні кредитно-фінансові інститути та особливості їхньої діяльності.

Тема 6. Ринок цінних паперів та страховий ринок.

Ринок цінних паперів, його функції та інфраструктура. Поняття цінних паперів. Номінальна та ринкова вартість цінного паперу. Види цінних паперів. Акція: сутність, види, форми доходу. Облігація: сутність, форми доходу. Інвестиційний ресурс цінних паперів. Фондова біржа та організація її діяльності. Основні види біржових угод. Особливості формування фондового ринку в Україні. Страховий ринок. Страхування як економічна категорія. Функції страхування. Види страхування. Система страхового забезпечення. Страховий ринок: сутність, функції та структура. Страхова послуга. Страховий захист. Принципи діяльності страхових організацій. Механізм державного регулювання страхового ринку.

Тема 7. Фінансова система.

Фінанси: сутність і функції в ринковій економіці. Фінансові ресурси. Фінансові відносини. Фінансова система та її структура. Бюджетна система. Державний бюджет. Доходи і видатки державного бюджету. Фіскальна політика держави. Політика стабілізації. Автоматичні (вмонтовані) стабілізатори. Дискреційна фіскальна політика. Бюджетний дефіцит та його види. Способи покриття дефіциту держбюджету. Державний борг: причини виникнення та види. Управління державним боргом. Боргова безпека держави. Податки та їх види. Податкова система. Принципи оподаткування. Податкова політика. Ефект Лаффера.

Тема 8. Закономірності розвитку світового господарства.

Світове господарство: етапи становлення і розвитку. Структура світового господарства. Міжнародний поділ праці і спеціалізація. Міжнародні економічні відносини. Міжнародна економічна інтеграція. Головні інтеграційні угруповання. Світогосподарські зв'язки та їх форми. Міжнародна торгівля та її економічні основи. Сутність і форми міжнародного

руху капіталів: його масштаби і динаміка. Міжнародні валютно-фінансові відносини. Світова валютна система, валютні ринки і валютний курс. Міжнародні валютно-фінансові організації. Глобальні проблеми сучасності.

РОЗДІЛ ІV. МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Тема 1. Базові поняття моделі.

Класифікація та функції моделей. Мета моделювання. Поняття економіко-математичної моделі. Критерії класифікації та типові економіко-кібернетичні моделі. Процес моделювання економічної системи. Загальна схема моделювання. Методика розробки економіко-математичної моделі. Основні етапи розробки. Постановка та формалізація задачі. Вибір методу моделювання.

Тема 2. Концептуальні засади математичного моделювання економіки.

Сутність моделювання. Особливості, принципи математичного моделювання. Нелінійність математичних моделей. Особливості математичного моделювання економіки. Основні дефініції та підходи. Особливості економічних спостережень і вимірів. Випадковість і невизначеність економічного розвитку. Елементи класифікації економіко-математичних моделей.

Тема 3. Алгоритмічні (імітаційні) моделі в економіці та підприємстві.

Основні аспекти імітаційного моделювання. Теоретичні основи методу статистичного моделювання. Моделювання випадкових величин. Моделювання випадкових подій. Послідовність створення математичних імітаційних моделей. Побудова концептуальної моделі. Побудова алгоритму згідно з концептуальною моделлю системи. Створення комп'ютерної програми. Проведення експериментів з моделлю системи.

Тема 4. Виробничі функції.

Основні характеристики економіко-математичних моделей. Загальне поняття виробничої функції. Економічний зміст виробничої функції. Загальна характеристика та етапи побудови виробничих функцій. Види виробничих функцій. Двофакторні виробничі функції. Багатофакторні виробничі функції. Макроекономічні виробничі функції.

Тема 5. Модель міжгалузевого балансу.

Балансовий метод. Принципова схема міжгалузевого балансу (МГБ). Економіко-математична модель міжгалузевого балансу. Коефіцієнти прямих і повних матеріальних витрат. Обчислювальні аспекти розв'язування задач

на підставі моделі МГБ. Міжгалузеві балансові моделі в аналізі економічних показників. Застосування балансових моделей у задачах маркетингу.

Тема 6. Моделі ринкової економіки.

Основні принципи організації ринкової економіки. Моделі ринкової економіки. Модель кругообороту ресурсів, продуктів і доходів у ринковій економіці. Зміст, функції та види ринків. Суть та функції ринку. Види ринків. Ринок товарів і послуг. Ринки ресурсів. Ринок праці. Ринок природних ресурсів. Фінансові ринки. Кредитний ринок. Ринок цінних паперів. Інші сегменти національного ринку. Інфраструктура ринкової економіки. Елементи інфраструктури товарного ринку. Товарна біржа. Фондова біржа. Біржа праці. Фінансові посередники. Банківська система. Небанківські фінансові інститути. Формування ринкової інфраструктури в Україні. Ринкові структури та їхні ознаки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. – Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2013. – 615 с.

2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2 кн. / [С.М. Панчишин, П.І. Островерх, В.Б. Буняк та ін.]; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. – Кн. 2: Мікроекономіка. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2014. – 390 с.

3. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич, Л.О. Баластрик; за ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., переробл. – К.: Знання, 2010. – 550 с.

4. Базилінська О.Я. Макроекономіка: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 448 с.

5. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 214 с.

6. Вовк В.М. Оптимізаційні моделі економіки: навч. посібник / В.М. Вовк, Л.М. Зомчак. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 320 с.

7. Воронін А. М. Інформаційні системи прийняття рішень: навчальний посібник. / Воронін А. М., Зіатдінов Ю. К., Климова А. С. – К. : НАУ-друк, 2009. – 136с.

8. Григорків В.С. Економічна кібернетика : Навчальний посібник. - Чернівці: Рута, 2006. - 198 с.

9. Гронтковська Г.Е., Косік А.Ф. Макроекономіка. Київ: Центр

учбової літератури, 2019. 672 с.

10. Економічна теорія: вступ, макроекономіка, мікроекономіка: Навч. посібник / [З.Г. Ватаманюк, О.З. Ватаманюк, Н.І. Гнатюк та ін.]; за ред. О.З. Ватаманюка. – Львів: Інтелект-Захід, 2011. – 656 с.

11. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика: колективна монографія. Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2020. 240 с.

12. Економіка підприємства : підручник. Під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.

13. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 450 с.

14. Євроінтеграційний вимір національної економіки України: монографія. Ред. В.М. Тарасевич. Дніпро : ПБП «Економіка», 2019. 170 с.

15. Завгородня О.О., Лебедєва В.К., Летуча О.В. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2016. 268 с.

16. Жарова Л.В., Хлобистова Є.В. Макроекономічне регулювання природоохоронної діяльності. Суми: Університетська книга, 2020. 296 с. 3.

17. Інноваційно-інформаційна економіка : зміст, динаміка, регулювання: монографія. Тарасевич В. М., Білоцерківець В. В., Завгородня О. О., Лебедєва В. К. та ін.; за ред. В. М. Тарасевича. Дніпро : ПМП «Економіка», 2018. 356 с.

18. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник / І. В. Кокарев. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с.

19. Кухарська Н. О., Забарна Е. М., Задорожнюк Н. О. Національна економіка: теорія, методологія та сучасні тенденції трансформації: монографія. Херсон : Олді+, 2020. 288 с.

20. Лисак О. І., Андрєєв Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.

21. Люльов О.В. Макроекономічна стабільність національної економіки. Суми: Університетська книга, 2020. 261 с.

22. Макаренко М.І., Солонинко К. Макроекономіка. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 216 с.

23. Макроекономіка: базовий курс [Електронний ресурс] : навч. посіб. / [проф. І.Й. Малий, проф. І.Ф. Радіонова, доц. Т.Ф. Куценко, доц. Н.В. Федірко та ін.] — К. : КНЕУ, 2016. — 254 с

24. Максименко І.А., Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 382 с.

25. Мартин О. М. Мікроекономіка: теорія, тести, задачі. Частина І:

навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2021. 271 с.

26. Міжнародні економічні відносини : наочн. навч.-метод. посіб. / А.В. Рибчук, В.М. Фомішина, С.В. Фомішин та ін.; за наук. ред. Рибчук А.В. – 2-ге укр.-англ. вид., перероб., доп. і розшир. – Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 392 с.

27. Мікроекономіка : підручник / За заг. ред. А.І. Ігнатюк. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с.

28. Мікроекономіка: навч. посіб. / Г.П. Пасемко, Л.Г. Бага, Г.Є. Бесседіна та ін. – Харків: ХНАУ, 2020. – 118 с.

29. Оверченко В. І., Мажак З. М., Софій М. І. Мікроекономіка: Навчальний посібник./ за наук. ред. О. Л. Ануфрієвої. – Івано-Франківськ, «Лілея НВ». – 2015. – 348 с.

30. Островерх П.І., Панчишин С.М. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка. Львів: Апріорі, 2020. 648 с.

31. Пістунов І.М. Моделювання економіки: навч. наоч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 40 с.

32. Поченчук Г.М. Інституціональний розвиток економіки в умовах фінансової глобалізації: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 420 с.

33. Світова економіка. За ред. проф. Фомішиної В. М. – Одеса. ОЛДІ-ПЛЮС. – 2021. – 612 с.

34. Солонінко К.С. Макроекономіка. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 200 с.

35. Стадник Г. В. Мікроекономіка: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 051 – Економіка та 071 – Облік і оподаткування/ Г. В. Стадник, І. А. Островський; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 83 с.

**Оцінювання знань на вступному випробуванні проводиться за шкалою
100-200 балів**

Кількість балів	Вимоги
1-99	Отримує вступник, який майже не орієнтується в змісті питання, не знає економічних законів та категорій; на додаткові питання не відповідає або ж відповідає односкладно «так — ні». Під час відповіді допускає суттєві помилки стосовно виявлення основних тенденцій та закономірностей, що характеризують економічний процес. Не може навести жодного коректного прикладу.
100	Отримує вступник, який дуже погано орієнтується в змісті питання, плутає економічні закони та категорії, не може коректно сформулювати економічну проблему; відповідає лише на окремі додаткові питання або ж відповідає односкладно «так — ні»; припускається багатьох помилок стосовно виявлення основних тенденцій та закономірностей, що характеризують економічні явища та процеси.
110	Отримує вступник, який погано орієнтується в змісті питання, не може потвердити жодної тези прикладами; плутає економічні закони та категорії; на додаткові питання відповідає фрагментарні й не завжди коректно, допускає багато помилок стосовно виявлення основних тенденцій та закономірностей, що характеризують економічні явища та процеси.
120	Отримує вступник, який не може надати структурованої відповіді на питання, але загалом орієнтується в його сутності; володіє певними знаннями економічних законів та категорій; на додаткові питання дає неповні відповіді; під час відповіді допускає помилки стосовно виявлення основних тенденцій та закономірностей, що характеризують економічні явища та процеси.
130	Отримує вступник, який відповідає на окремі фрагменти питання (схематично висвітлити сутність конкретного економічного явища), орієнтується в економічних законах та категоріях, але не завжди коректно й логічно пов'язує їх між собою; відповідає на більшість додаткових питань; допускає помилки при виявленні основних тенденцій та закономірностей, що характеризують економічні явища та процеси.
140	Отримує вступник, який вміє послідовно, але схематично викласти сутність питання, спорадично проілюструвати сказане; загалом орієнтується в економічних законах та категоріях; відповідає на більшість додаткових питань; допускає несуттєві помилки.
150	Отримує вступник, який вміє послідовно й аргументовано викласти сутність питання, може загалом коректно сформулювати економічну проблему; орієнтується в економічних законах та категоріях; знає ключові положення сучасних методологій, методів та інструментів

	аналізу економічних процесів; правильно відповідає на більшість додаткових питань; від час відповіді допускаю окремі (незначні) помилки.
160	Отримує вступник, який уміє логічно й достатньо повно викласти сутність питання; добре орієнтується в економічних законах та категоріях; під час відповіді допускає незначні огріхи при розкритті змісту основних тенденцій та закономірностей, що характеризують аналізований об'єкт та поодинокі помилки при використанні сучасного інструментарію економіко-математичного моделювання та інформаційних систем.
170	Отримує вступник, який надає повну, вичерпну й логічну відповідь на питання, відповідає на комплекс додаткових запитань; формулює аргументовані висновки; розуміє системний метод дослідження, демонструє достатній рівень знання сучасних методологій, методів та інструментів аналізу економічних процесів; демонструє належний рівень знання економічних законів та категорій; допускає незначні огріхи при виявленні основних тенденцій та закономірностей, що характеризують аналізований об'єкт.
180	Отримує вступник, який надає повну, вичерпну й логічну відповідь на питання, відповідає на комплекс додаткових запитань; формулює аргументовані висновки; демонструє знання сучасних методологій, методів та інструментів емпіричних і теоретичного дослідження у сфері економіки; демонструє високий рівень знання економічних законів та категорій; допускає незначні огріхи при виявленні основних тенденцій та закономірностей, що характеризують аналізований об'єкт; загалом уміє сформулювати економічну проблему й запропонувати шляхи її вирішення.
190	Отримує вступник, який системно володіє програмовим матеріалом, глибоко й вичерпно висвітлює сутність питання; розуміє економічні закони та категорії; уміє виявляти основні тенденції та закономірності, що характеризують стан та зміни аналізованого об'єкта; уміє сформулювати економічну проблему й запропонувати шляхи її вирішення; уміє використовувати сучасний інструментарій економіко-математичного моделювання та інформаційних систем для розв'язування практичних завдань.
200	Отримує вступник, який системно володіє програмовим матеріалом; має глибокі та систематичні знання всіх положень теорії; глибоко розуміє економічні закони та категорії; уміє виявляти основні тенденції та закономірності, що характеризують стан та зміни аналізованого об'єкта; уміє сформулювати економічну проблему й запропонувати шляхи її вирішення та вести дискусію з конкретного питання; уміє використовувати сучасний інструментарій економіко-математичного моделювання та інформаційних систем для розв'язування практичних завдань.